

VNĚJŠÍ ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA EU

Listopad 2019

SPECIFIKA

- Klíčová oblast, kde se EU dlouhodobě snaží angažovat v rámci globálního vládnutí
- Snaha o „mezinárodní vůdcovství“
- EU jako síla, která vytváří pravidla
- Mediátor mezi rozvinutým a rozvojovým světem
- „Leadiator“?
- Spory s USA

PŘEKÁŽKY

- Vnitřní spory ohledně environmentální a energetické politiky
- Různé energetické mixy v rámci EU (jádro)
- Neochota některých zemí podílet se na režimu vytvářeném EU

VÝVOJ VNĚJŠÍ ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKY EU

- Římská smlouva životní prostředí neřešila
- EU nejprve získala interní kompetence (Environmentální akční plány) a poté vnější (Rozsudek ESD ERTA)
- 70s a 80s – první pokusy hrát významnou roli v globálních environmentálních otázkách

EU A UDRŽITENÝ ROZVOJ

- Propojení mezi ekonomickou aktivitou, rozvojem a degradací životního prostředí
- Pohledy Severu a Jihu
- Koherence? – obchodní politika je jen málo ovlivněna snahou o ochranu životního prostředí

VŮDCOVSTVÍ EU

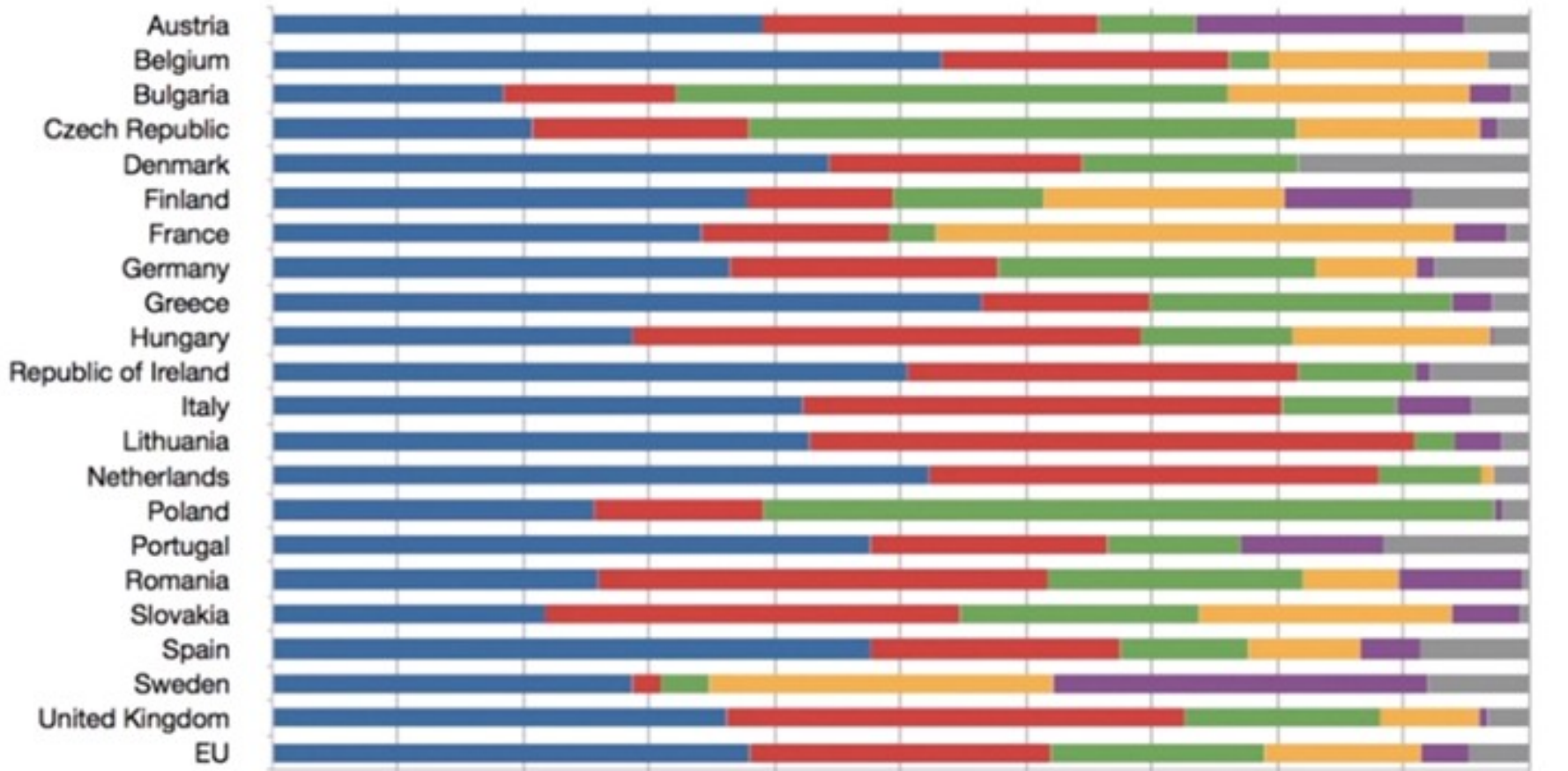
- Pokrok ve vnitřní environmentální politice – snaha o globální vůdcovství
- Vnitřní „zelená“ politika je základem kredibility EU navenek
- Silová část skrze pobídky – využívání finančních prostředků
- Normativní část
- Do 80. let byly vůdcem USA

EU A ENERGETIKA

- EU dováží přes 50 procent plynu a ropy zvenčí – to se bude do budoucna zvyšovat
- Energetický mix se liší
- Závislost jednotlivých států se liší
- Nedostatek koordinace
- Nedostatečný vnitřní trh s energiemi
- Nové energovody

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

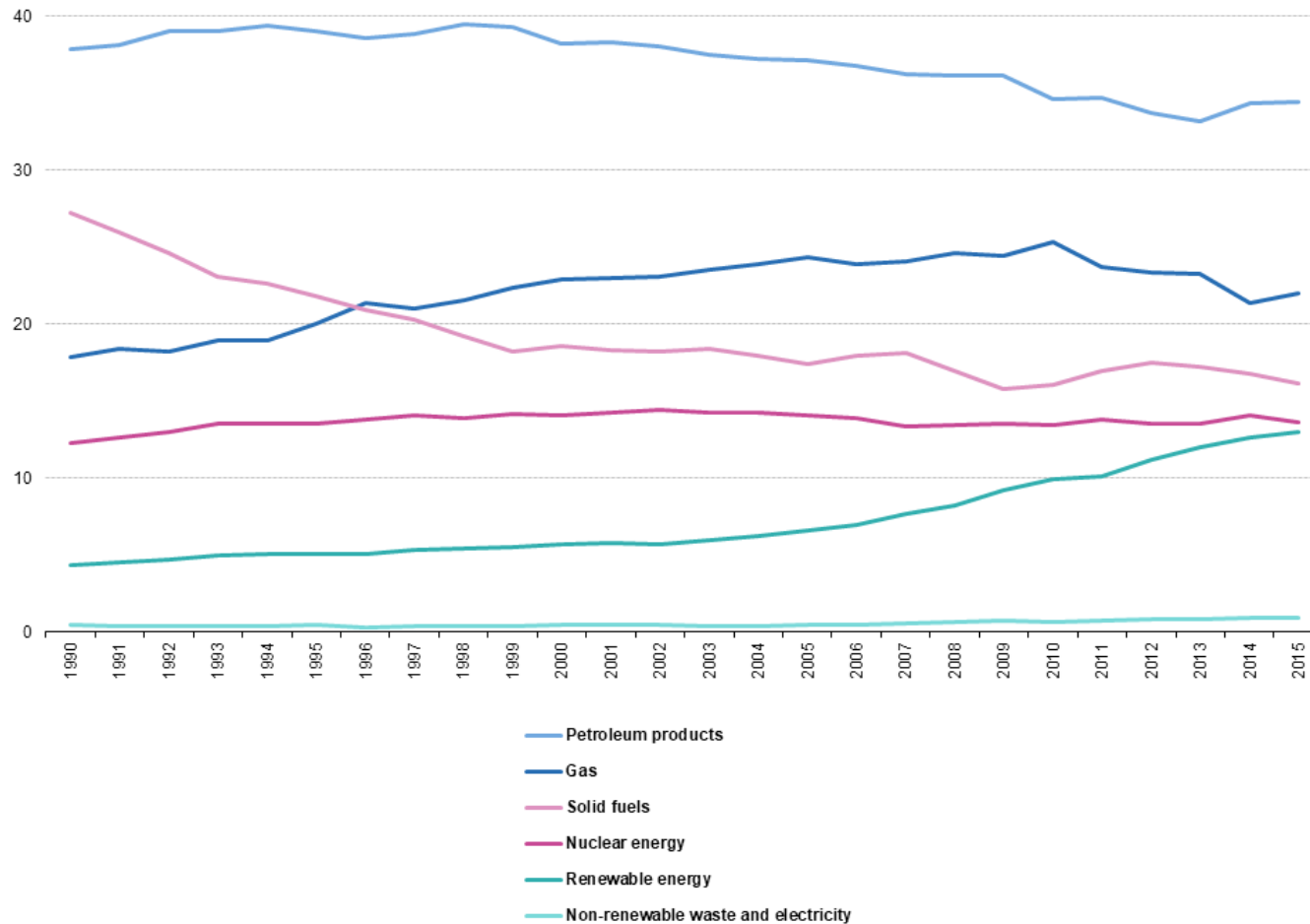
■ % of Oil   ■ % of Gas
■ % of Coal   ■ % of Nuclear energy
■ % Hydro electricity   ■ % Renewables

Source data from BP, 2012
 © Sebastian Mang

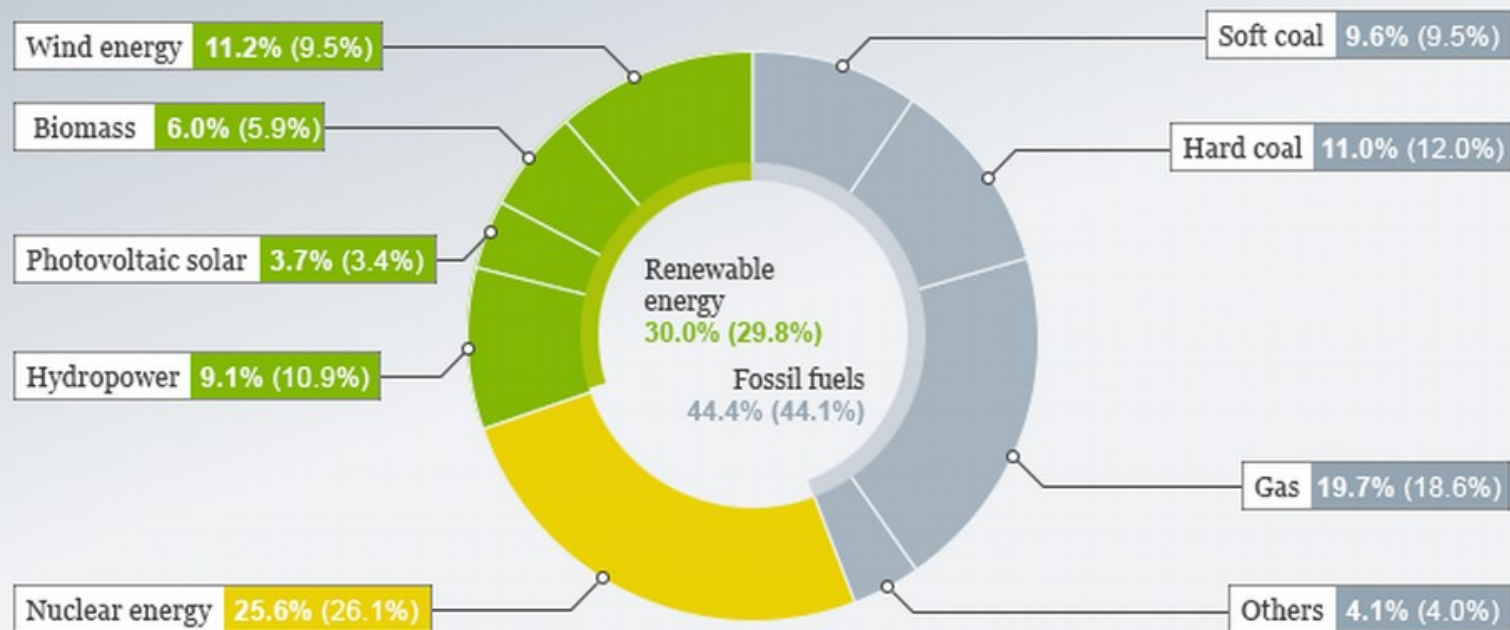
ENERGETICKÝ MIX V EU (V PROCENTECH)

Source: Eurostat (online data code: nrg_100a)

EU energy mix 2017

Source: Eurostat, Agora, Sandbag | In brackets: Figures from 2016

© DW

TANAP/TAP

- V Itálii tématem předvolební kampaně – slíbeno zablokovat

EU A ZMĚNA KLIMATU

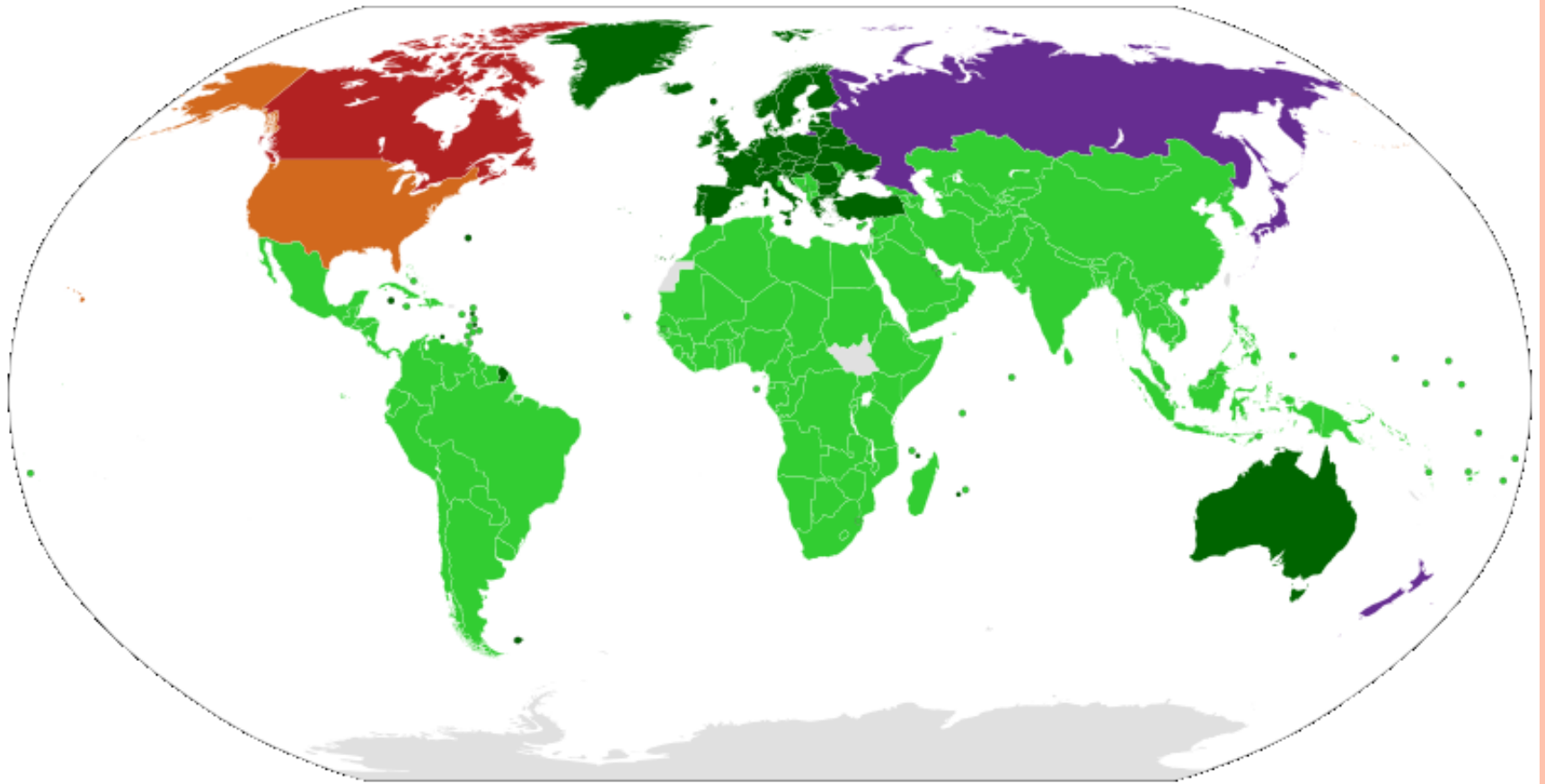
- Je změna klimatu způsobená člověkem?
- Mezivládní panel o změně klimatu – 1988
- Pokusy vytvářet mezinárodní režim pro redukci skleníkových plynů
- Problém free ridingu
- Kredibilita – „leadership by example“
- Bezpečnostní dimenze změny klimatu?
- Skleníkové plyny zůstávají v atmosféře velmi dlouho

KLIMATICKÁ DIPLOMACIE

- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu
- Kjótský protokol – prosinec 1997
- EU – cíle a termíny
- USA – jiný přístup
- Pozice rozvojových zemí
- Závazek EU - 8 procent
- Klausule 55-55
- Neratifikace v USA
- Ruská ratifikace trvala dlouho
- V platnost 2005
- Od roku 2012 druhá fáze
- Cíle v něm obsažené v zásadě nenaplněny

SETKÁNÍ V KODANI 2009

- Velké zklamání
- Neschopnost dosáhnout dohody
- Už byly cítit dopady krize
- Žádný vyloženě závazný výstup
- Žádná smlouva, která by mohla rozumně nahradit Kjóto
- Posun v mezinárodním systému
- <https://www.youtube.com/watch?v=LQzVjDp5WA8>

PAŘÍŽ 2015

- Velký průlom
- Snaha vytvořit „Kjótský protokol II.“
- Hlavním cílem zabránit globálnímu oteplování
- Již ratifikovalo 184 států, v listopadu 2016 vstoupila v platnost (neratifikovalo Rusko, Turecko, Írán...)
- Bude se aplikovat od 2020
- Postaveno na národních příspěvcích (vynutitelnost?)
- Počítá se se značným transferem prostředků z rozvojových zemí do rozvinutých (až 100 miliard USD ročně)
- Cílem EU – postupný přechod na low carbon economy

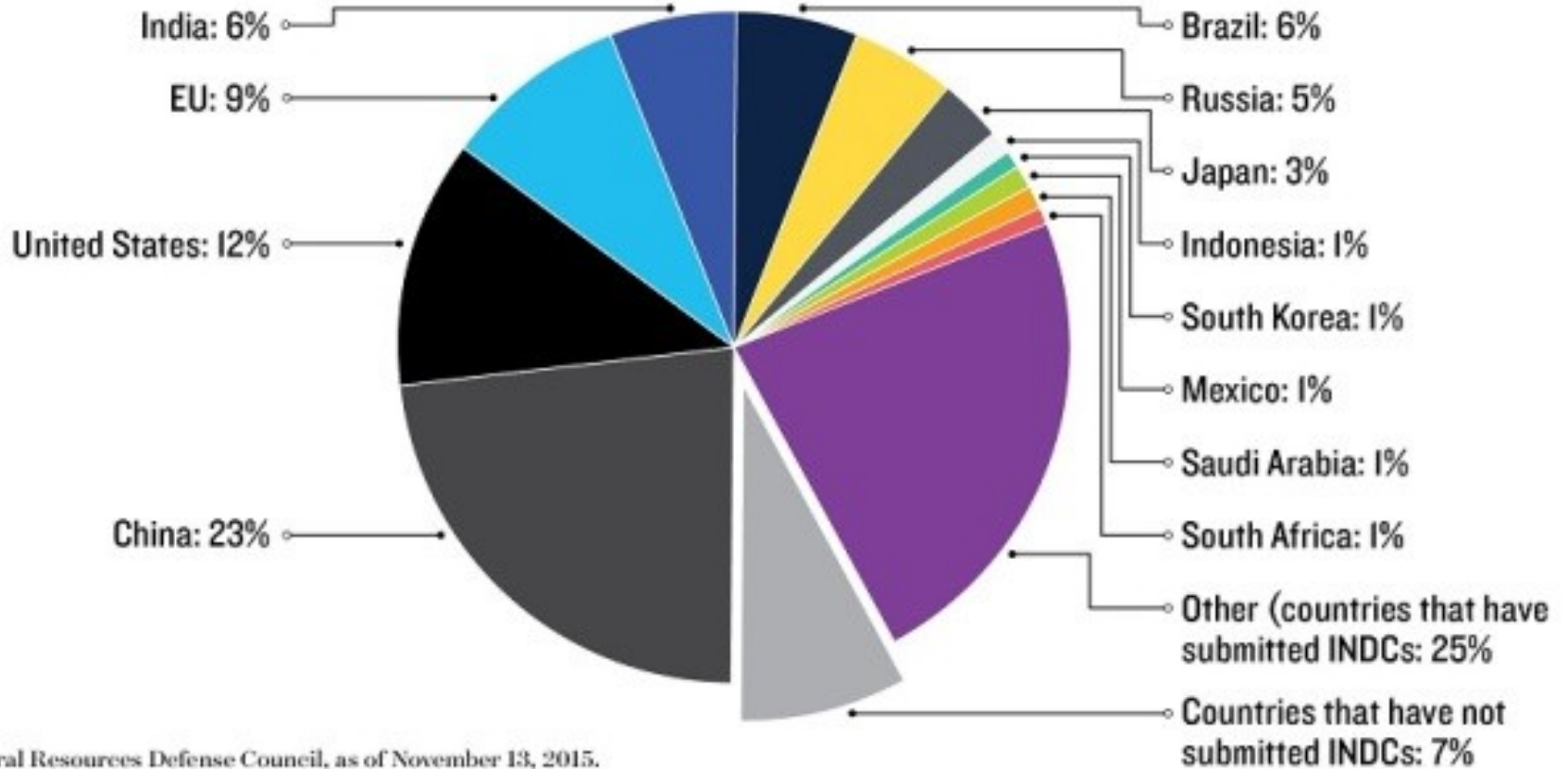

TRUMP A PAŘÍŽ

- USA vyhlásily odstupování od smlouvy
- Negativní reakce ze strany EU
- Otevřený dopis Německa, Francie a Itálie
- Nyní Bolsonaro?
- <https://www.youtube.com/watch?v=z2w7c0mGfDA>

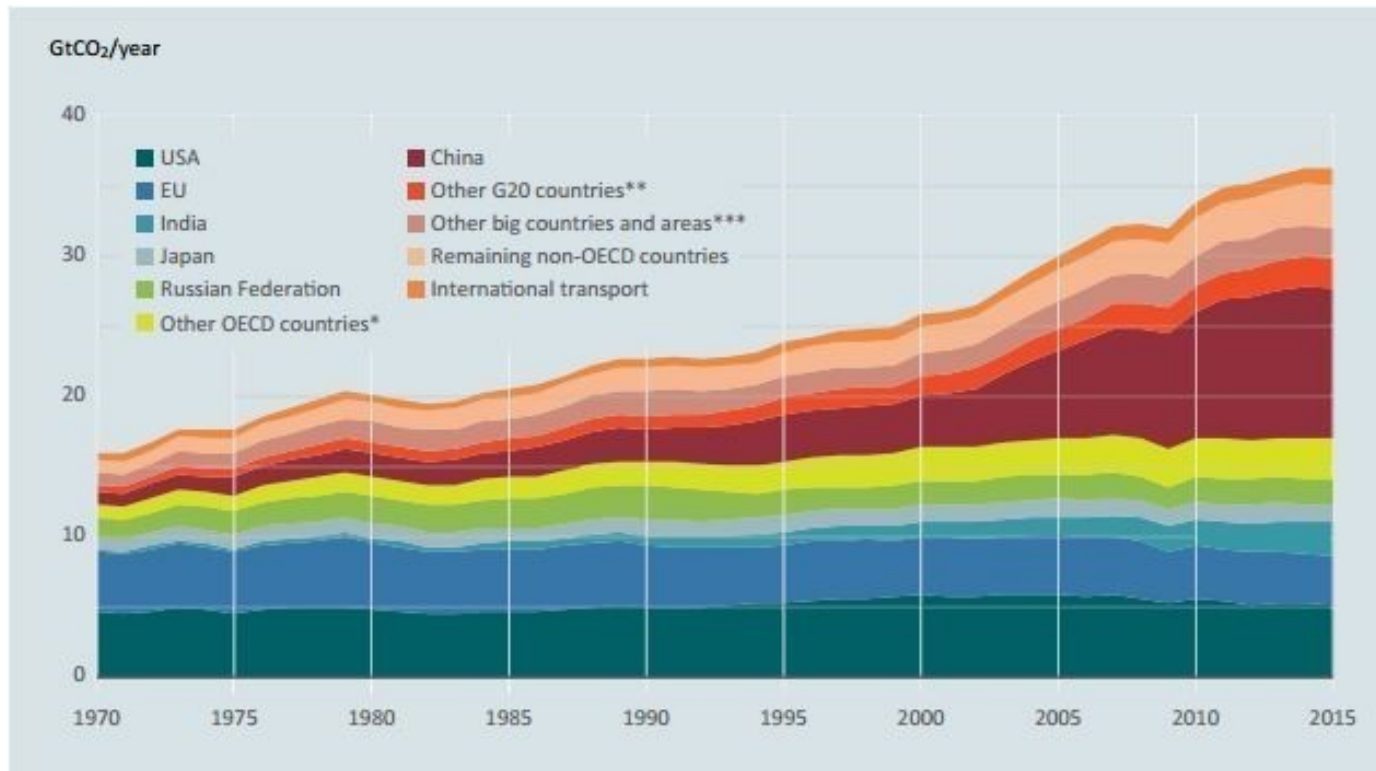

SHARE OF GREENHOUSE GAS EMISSIONS BY COUNTRIES WITH CLIMATE TARGETS

Source: Natural Resources Defense Council, as of November 13, 2015.

* Other OECD countries include Australia; Canada; Mexico; Republic of Korea and Turkey.

** Other G20 countries include Argentina; Brazil; Indonesia; Saudi Arabia; South Africa and Turkey.

*** Other big countries and areas include Egypt; Iran; Kazakhstan; Malaysia; Nigeria; Taiwan, Province of China; Thailand and Ukraine.

The Paris climate agreement: key points

The historic pact, approved by 195 countries, will take effect from 2020

Temperatures 2100

- Keep warming "well below 2 degrees Celsius". Continue all efforts to limit the rise in temperatures to 1.5 degrees Celsius"

Finance 2020-2025

- Rich countries must provide 100 billion dollars from 2020, as a "floor"
- Amount to be updated by 2025

Differentiation

- Developed countries must continue to "take the lead" in the reduction of greenhouse gases
- Developing nations are encouraged to "enhance their efforts" and move over time to cuts

Emissions objectives 2050

- Aim for greenhouse gases emissions to peak "as soon as possible"
- From 2050: rapid reductions to achieve a balance between emissions from human activity and the amount that can be captured by "sinks"

Burden-sharing

- Developed countries must provide financial resources to help developing countries
- Other countries are invited to provide support on a voluntary basis

Review mechanism 2023

- A review every five years
First world review: 2023
- Each review will inform countries in "updating and enhancing" their pledges

Climate damage

- Vulnerable countries have won recognition of the need for "averting, minimising and addressing" losses suffered due to climate change

KATOWICE 2018 (COP24)

- Zásadní jednání
- Uvidí se, jak to půjde bez USA
- Nutnost vytvoření pravidel pro reporting – ústupky některým skupinám zemí
- Nutnost přesvědčit rozvojové země, že rozvinuté jsou připraveny platit

EUROPEAN EMISSION TRADING SCHEME (ETS)

- Vnitřní tržně orientovaný přístup EU k redukci emisí
- Asi 12.000 elektráren, továren a leteckých společností
- Reguluje přibližně 45 procent produkce skleníkových plynů v Evropské unii
- Otázka, zda by pak nemohl být aplikovaný jako globální přístup

CENA EMISNÍCH POVOLENEK V EU

DALŠÍ OPATŘENÍ EU

- 20-20-20 balíček – od 2009
- 20 procent redukce emisí do 2020 a 20 procent obnovitelných zdrojů
- Zájmy průmyslu jsou proti hlubším závazkům

